

*Prof. Şeyla Benhabib
ve Hannah Arendt'le
birlikte düşünmek*

*Radyum Kızları Trajedisi
Bir Kadın Hakları
mücadele örneği*

*Helen Brooke Taussig
Olağanüstü bir
kadın doktor*

164. SAYI

ŞALOM

Dergi

**STRUMA'DAN
başka
kurtulan
oldu mu?**

**Tarihî
bir gerçek
GÜN YÜZÜNE
ÇIKTI...**

ANA TETELZWEIG DA KURTULDU...

*26 yaşında Struma faciasından sağ kurtulmayı başaran Tetelzweig'ın
kızı ve torunuyla yapılan tarihe iz bırakacak söyleşi ve konu ile ilgili araştırma...*

Bu kez yine bir kadın: Fotoğraftaki **Tarja Halonen**, Helsinki'nin soğuk bir sokağında, ikinci el bir montun içinde, başı öne eğik oturuyor. Onu görenler, bir evsiz sanabilir. Bir mülteci, bir dilenci ya da hayatın kıyasına savrulmuş biri...

Oysa o kadın, Finlandiya'nın eski Cumhurbaşkanı Tarja Halonen'dir. 2000 ile 2012 yılları arasında Finlandiya'yı yöneten bu kadın liderin döneminde ülke eğitimde, sağlıkta, sosyal adalette, altyapıda ve yaşam kalitesinde dünyanın zirvesine yerleşti. Beş milyon nüfuslu, sert kışların hüküm sürdüğü küçük bir kuzey ülkesi, küresel refah endekslerinde birçok süper gücü geride bıraktı.

Halonen, bu bağırmayan ama içimizde yankılanan fotoğraf karesinde, bir devlet başkanı gibi değil, bir "görünmeyen" gibi sokağa çıktı. Bu bir reklam değildi. Bir PR çalışması da değildi. Bir politik şov ise hiç değildi. Bu bir vicdan eylemiydi. Halonen, evsizlerin, mültecilerin ve toplumdan düşmüş insanların yaşadığı görünmezliği, kınlanlığı ve yalnızlığı, kendi bedeniyile deneyimlemek istedi. Çünkü bazı gerçekler salt okunarak değil, yaşanarak anlaşılır.

Kariyerine avukat olarak başlayan 1943 doğumlu Halonen şöyle söylemişti: *"Ben de bir dilenci ya da mülteci olabilirdim. Ama kader beni başkan yaptı. Bu yüzden bu şansa sahip olmayanlara karşı derin bir empati duyuyorum."* Bu sözler, gücün içinden konuşan gerçek bir alçakgönüllülüğün ifadesi değil mi? Çünkü Halonen gücün bir erdem olmadığını çok iyi biliyordu. Onun için ayrıcalık bir meziyet değildi... Gerçek liderlik, başkalarının

üstüne çıkmakla değil, onlarla aynı hizaya inmeyi göze almakla ilgili... Bağırmadan... Dayatmadan... Aşağılamadan... Dinleyen, gözleyen, yaklaşan bir liderlik... O'na göre yönetmek yukarıdan emir vermek değil, önemli olan anlamaktır. Ve insanın kendisini acıdan korusa bile, başkalarının hâlâ acı çektiğini unutmamasıydı.

8 Mart'ta kadınları konuşurken, aslında şunu da konuşmalıyız: Nasıl bir güç istiyoruz? Nasıl bir liderlik? Nasıl bir toplum? Tarja Halonen bize şunu hatırlatıyor: **Gerçek güç, insanlığını kaybetmeden güçlü kalabilmektir.** Atatürk'ün hayal ettiği toplum da buydu: Eğitimli, vicdanlı, eşitlikçi, yurttaşını yukarıdan değil yanından gören bir Cumhuriyet. Ne mutlu böyle insanlara. Ne mutlu böyle yöneticilere sahip ülkelere. Ne mutlu bu bilinci yetiştirebilen toplumlara. Ve ne mutlu, 8 Mart'ı yalnızca çiçeklerle değil, böyle bir ahlakla ananlara.

Suzan Nana Tarablus

ÇİZGİ DIŞI

İRVİN MANDEL

Dergi

ŞALOM

Gözlem Gazetecilik Basın ve Yayın A.Ş. adına
İmtiyaz Sahibi
Silven Silvyo Ovadya

Genel Yayın Yönetmeni
Suzan Nana Tarabulus

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Verda Gümüşgerdan

Editör: Gila Erbeş

Yazarlar: Ester Almek, Viktor Apalaçi,
Beki S. Demarküz, Karel Franco,
Lolita N. Haleva, Ceki Kazmir,
Nermin Ketenci, Moris Levi, Emel Mizrahi,
Silvyo Ovadya, Nazmiye Önder,
Feride Petilon, Miryam Şulam,
Dr. Ömür Tanyel, Elena K. Urgan,
Aylin Yengin

Bu ay katkıda bulunanlar:
Can Erturan, Güçlü Kayral

Çizer: İrvin Mandel

Reklam Koordinatörü: Edna Sarfati

Reklam Direktörü: Roza Kutiel

Reklam Pazarlama Uzmanı: Özgün Levi

Görsel Yönetmen: Bella Parlakşımşek

Yönetim Yeri / Abonman

Meşrutiyet Mah. Halaskargazi Cad. Maya Apt.
No:94 D: 20-21-22 Osmanbey ŞİŞLİ / İstanbul
T: (0212) 231 92 82 - 240 41 44 F: (0212) 231 92 83

Basıldığı Yer

Kültür Sanat Basımevi Litros Yolu 2. Matbaacılar
Sit. ZB7-ZB11 Zeytinburnu / İstanbul
T: 0212 674 00 21-29-46 www.kulturbasim.com

Yayın Türü Yaygın - Süreli

SEÇKİN KİTAPÇILARDA SATILMAKTADIR.

<http://dergi.salom.com.tr/>

Gergedan Kitabevi

Bağdat Cad. No:268/A Caddetebostan-İstanbul
(0216) 350 27 66

Remzi Kitabevi Akmerkez

Akmerkez E 3 Blok Etiler-İstanbul (0212) 282 25 75

Remzi Kitabevi Rumeli

Rumeli Cad. No:44 Şişli-İstanbul (0212) 234 54 75

Büyükkada Kitapçısı

İskele Girişi No:2 Büyükkada-İstanbul
(0216) 382 60 25

ŞALOM GAZETESİ ABONELERİNE ÜCRETSİZDİR

Yayınlanan yazıların sorumluluğu yazarlara aittir.

12

İçindekiler

6 ARAŞTIRMA Silvyo Ovadya

Struma'dan başka kurtulan oldu mu?

12 SÖYLEŞİ Karel Franco

Prof. Şeyla Benhabib ve
Arendt'le birlikte düşünmek

18 KÖKLER Lolita Nahmias Haleva

Bir zamanlar Çanakkale'nin
Dr. Molinas'ı vardı...

22 ARAŞTIRMA

Güçlü Kayral
Neden "gayri resmi
ufaklık paralar"?

26 ARAŞTIRMA

Nermin Ketenci
Paranın cinsiyeti

30 ARAŞTIRMA

Elena Kovaçi Urgan
Radyum kızları trajedisi

34 ARAŞTIRMA Emel Mizrahi

Olağanüstü bir kadın doktor
Helen B. Taussig

30

40 BİR İNSAN / BİR DÜNYA

Miryam Şulam

Ani Çelik Arevyan ile
“Bir Düşün İçinde”

38 SÖYLEŞİ Miryam Şulam

Trendlerin değil, ilkelerin
peşinde Prof. Dr. Akın Yücel

46 İNCELEME Feride Petilon

Gülmeyi bilmeyen komikler...

50 GEZGİN Suzan Nana Tarabulus

Tarihin sessiz tanıkları

56 KÜLTÜR Ceki Kazmir

Efsanenin ardındaki insanlar

59 HABER – Türk Tarih

Kurumu e-kıtapları ücretsiz
erişime açacak

60 YORUM

Moris Levi

Yine de
dönüyor...

62 SINEMA

Viktor Apalaçi

Biyografik

Drama

İş Başında

62

66 GEZİ Nazmiye Önder –

Yeryüzündeki cennet Phuket

44

İNCELEME

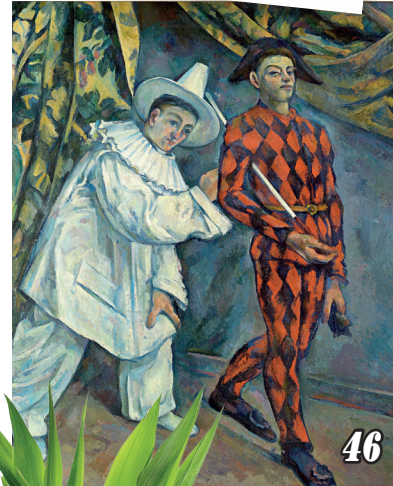
Esfer Almelek
Yüzüklerin
Tarihi

52

EZOTERİZM

Beki Sallacan
Demarküz
Tsedaka

46

69 SUDOKU

Can Erturan

Aydın

Sudokusu

Bölgesel

Sudoku

70 SAĞLIK Dr. Ömür Tanyel

Yaparsın şekerim...

72

AJANDA'M

Aylin Yengin

Soğuk

havada

sıcak

mekânlar